

Nehezen jött össze, de sikerrel zárult

Bontakozó népzeneész tehetségek

Négy csoportban foglalkoztak a népzeneészek a gyerekekkel, fiatalokkal

Fotó: Erdődi Nóra

Múlt héten zajlott a marosvásárhelyi Világlo Egyesület által szervezett hangszeroktató tábor a nyárádszentlászlói Pásztortűz panzióban. Az eredmények a szervezőket is meglepték, de az amatőr füleket is.

Gligor Róbert László

A Világlo Egyesület célja az élő népművészet mindennapjainkba való bevezetése, az egyéni és közösségi fejlődés elősegítése a népi kultúra által. Egy hangszeroktató tábor megszervezését többfajta igény is alátámasztotta, egyrészt a népi kultúra iránti érdeklődés és annak éltető ereje, másrészt az, hogy Maros megyében kevesebb táncmuzika népzeneész, (Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

EU-s projektben mérik fel és védik meg a medveállományt

Tusnádfürdőn indította útjára a Környezetvédelmi, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium azt az európai uniós alapközből finanszírozott projektet, amely a romániai barnamedve-populáció felmérésére és az országos medvevédelmi akcióterv gyakorlatba ültetésére irányul.

2.

„...magános, komorfényű csillagként...”

Az erkölcs és a szépség költőjeként ismert Olosz Lajosra emlékeztek születésének 130. évfordulója alkalmából augusztus 27-én, pénteken a marosvásárhelyi Bernády Házban. A Vásárhelyi Forgatag keretében zajló, telt házas együttlétet a költő leszármazottjai szervezték.

3.

Tájrétegek – Színhorizont

E kettős címmel nyílt meg Simon Endre egyéni kiállítása augusztus 31-én a marosvásárhelyi Bernády Házban. A székelyi születésű művész 2002 óta Magyarországon él, de sosem adta fel vásárhelyiségét, megőrizte ragaszkodását ahhoz a városhoz, ahol tehetségét kiteljesítve elindult a művészet útján.

4.

MINŐSÉGI OLASZ LENCSEK
25% KEDVEZMÉNNYEL

OPTICA OPTOFARM

AZ AJÁNLAT ÉRVÉNYES A DIOPTRIÁS ÉS DIOPTRIA NÉLKÜLI, ANTIREFLEXES ÉS KARCVÉDŐ RÉTEGGEL BEVONT LENCSEKRE EGYARÁNT.

Az akció szeptember 30-ig vagy a készlet erejéig érvényes
www.optofarm.ro

JENŐKE, A JÓSZÁG

Olvastam, hogy számítógépen is lehet adót bevallani...

ALUJAZET
Horváth Szabolcs István karikatúrái

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1502. sz., 2021. szeptember 4.

Olosz Lajos

Szűzdacú havas

Lábnymtalan, szűzdacú havas,
hol megdöbben a csend a röpke neszre,
hol sötétlila árnyékszőnyegeg
vannak terítve a szakadék-ereszre,
hol fekete fenyők,
mint némán imádkozó,
magukkal leszámolt
szerzetesek állnak,
és a szél szürke zuzmólobogókkal
int vissza a tovatűnő nyárnak.
Örök bükkösök selyemavarja
(mint arany tükör)
hol hegyeket terít,
bérc, melyről ha lemereng a lélek,
el nem hervadó, tiszta kéjt merít,
patakok, mik túlharsognak mindent,
de meghallgatják a titkos vallomást,
égbolt, az egyetlen szeplőtlen fátyol,
felhővitorlák, halk neszek,
varázsoljatok magatok közé!
...Talán otthonabb leszek.

1922

Simon Endre: Esti szellő (monotípija)

Olosz Lajosra emlékeztek

„...magános, komorfényű csillagként...”

Nagy Székely Ildikó

Az erkölcs és a szépség költőjeként ismert Olosz Lajosra emlékeztek születésének 130. évfordulója alkalmából augusztus 27-én, pénteken a marosvásárhelyi Bernády Házban. A Vásárhelyi Forगतag keretében zajló, telt házas együttlétet a költő leszármazottjai szervezték.

A jelenlévőket az est házigazdája, Nagy Attila költő köszöntötte, majd Szabó Zsolt irodalomtörténész, a kolozsvári Művelődés folyóirat korábbi főszerkesztője idézte fel gazdag értekezésében Olosz Lajos személyiségét, alkotói világát.

Az életút „hétmérföldes léptekkel” történő számbavétele előtt a költővel való személyes találkozásáról szövegezte a méltató, aki félszáz esztendeje, 1971 júniusában Benedek Elek és

Szentimrei Jenő irodalmi hagyatéka után kutatva járt Olosz Lajosék kisjenői házában. „Máig kedves emlékeim között tartom számon azt a kb. kétórás beszélgetést, annak ellenére, hogy tárgyszerűen nem volt eredményes, pontosabban a gondosan őrzött levelek között nem maradt fenn Benedek Elek- vagy Szentimrei-levél (...) Emlékeiben elsősorban Reményik Sándor és Áprily Lajos élt elevenen, néhány levelüket kézbe is vehettem” – hallhattuk az irodalomtörténésztől, majd az Arad megyei Ágyán született lírikus életrajzi adatai következtek a Krassó-Szörény megyei Németboksánban töltött gyermekkor, a szegedi középiskola, a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen szerzett jogi diploma, a Reményik Sándorral ekkor született, életre szóló barátság, a kisjenői szolgabírói állás, az ügyvédi gyakorlat, az Erdélyi Helikon alapításában való részvétel, a korabeli lapoknál végzett munka, a Kemény Zsigmond Társaságban betöltött tagság, a II. világháború idején a dél-erdélyi Magyar Népközösségben vállalt politikai szerep, az internálás, illetve a Bihar-hegységben töltött munkatábor, végül az utolsó nyugdíjas évtized, a nagyzerindai irodalmi kör fiataljaival kialakított jó kapcsolat említésével.

„...én az életet nagyon szerettem”

Az életmű kapcsán Szabó Zsolt elsőként Dávid Gyula méltatására hivatkozott: „első kötetének szabadversei az első világháború végi forradalmak és a magyarságra Trianon-nal rászakadt lelki megpróbáltatások ellentmondásos életérzéseinek adnak hangot: az embertelenség után a nagy változások reménye, majd a csalódás és a kisebbségi helyzet

sorsvállalása fejeződik ki ekkori költészetében. Az első kötet címadó versében (Gladiátorarc) kifejezésre jutó motívum későbbi verseiben is visszatér: ezekben a gladiátor már a bukás tudatában is a helytálló harcos szimbóluma.”

Olosz Lajos 1931-ben kiadott második kötete, a *Barlanghomály* megjelenése után hosszú időre elhallgat. „80. születésnapja kapcsán erről így vall: »En pesszimiztikus világnézetű ember voltam, talán mindig. Óriási különbséget láttam az eszményeim és a megvalósulások között. (...) Az viszont, hogy állandóan írjam a pesszimizmust, bántotta a lelkiismeretemet, mert én az életet nagyon szerettem, és sokra becsülöm... Alkati hiperérzékenységem akasztott el az írásban.«”

Az alkotókedv összegyűjtött versei 1968-as megjelenésével tér vissza. „Őszikéi”-vel, a *Hattyúének* című verskötetettel jelentkezik, amelyben, „ha nem is mindig a régi versek erejével, az öregkor és a megújulást hordozó ifjúság harmóniáját hirdette.”

A továbbiakban a költő irodalmi hagyatékának további darabjairól szövegezte a méltató, egyebek mellett a *Hittel a mélységek felett* című, 1944–45-ös lágernaplót említve, amely az alkotó unokája, Kissné dr. Olosz Klára gondozásában jelent meg. Az emlékidézés első „felvonását” középkori és reneszánsz dallamok, *Bíró Zsuzsanna* hárfá-, *Molnár Johanna* brácsa-, *Szóllósi Katalin* hegedű- és *Gáspár-Barra Áron* gitárjátéka követte, majd *Kilyén László* színművész hangján maga a költő szólalt meg.

(Folytatás a 6. oldalon)

Fotó: Nagy Tibor

Tájrétegek – Színhorizont

Önarckép a művész törökbálinti műtermében 2016-ban

E kettős címmel nyílt meg *Simon Endre* egyéni kiállítása augusztus 31-én a marosvásárhelyi Bernády Házban. A székési születésű művész 2002 óta Magyarországon él, de sosem adta fel vásárhelyiségét, megőrizte ragaszkodását ahhoz a városhoz, ahol tehetségét kiteljesítve elindult a művészet útján, és a régió egyik meghatározó alkotó egyéniségévé, művészetszervezőjévé vált. Ezt azzal is bizonyította, hogy az utóbbi két évtizedben is gyakran utazott haza, felmutatni festészete friss termését. És mindig meg tudta lepni közönségét valamilyen újdonsággal, ami hozzá tudott adni valami többletet a korábban már megismert és megkedvelt sokrétű festői világhoz. Törökbálinti műterme folyamatosan új művekkel gazdagodik, alig találni már szabad helyet az olajkompozíciók, pasztellek, fekete-fehér grafikák sokaságában, amelyekből bármikor több különböző kiállításnyi anyag is bemutatatható. Most is, 85. születésnapja közeledtével, egyszerre három egyéni tárlatra való válogatással rukkolt elő, és mind

A maszk nem akadály

a három más-más jellegű, mégis teljes értékű összeállítás. Három fontos helyen kerültek az érdeklődők elé, időrendben: néhány hete Kolozsváron, a Bánffy-palotában, egy hete Budapesten, a Múcsarnokban, és most nálunk, Marosvásárhelyen, a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány székházában. Terjedelmében az utóbbi a legkisebb, de élményt ugyanolyan bőséggel kínál, mint a kincses városban a *Szín és forma*, illetve a magyar fővárosban a *Szintér-álmotér* című kiállítás.

A Bernády Galéria szűkebb tere szabta meg az itteni képlétszámot, a vásárhelyi művészetkedvelők viszont olyan szempontból voltak kedvezményezettebbek, hogy a Kultúrpalotában rendezett 2012-es átfogó, nagy Simon-kiállítás után a helyiek még többször betekintettek a festő alkotó-

A tárlatnyitó zenés mozzanata Bálint Zsigmond fotóján (balról): Zágoni Előd, N.M.K., Kilyén László, valamint Hunyadi László, Hunyadi Mária

műhelyébe a könnyebben megrendezhető kamaratárlatok révén. A jelenlegi nem mutathatja fel Simon Endre értékes pikatúrájának, sokrétű munkásságának minden arcát, de ezeken a képeken is jól érzékelhetőek vitalitással telt, egyéni hangú művészetének erényei. A cím már előrevetíti, hogy elsősorban Simon Endre tájfestészete, színeinek örömmünnepe kap itt kiemelt figyelmet. Erdély természeti szépségei mellett a napfényes Itália

nyújtott ihletett látnivalót a művésznek. Ez a válogatás főleg a hagyományos természetábrázolás vonalán telítődik személyességgel, Simon Endre ezeken a festményeken inkább engedte, hogy a valóság vezesse ecsetjét. Pikatúrájának elvontabb, nonfiguratív vonulata ezen a kiállításán kevésbé érvényesül. Bár itt is érdekes megfigyelni, hogy működik az absztrahálás, miképpen alakul a reális látványként is megkapó virágcsendélet különös biomorf alakzattá, illetve szabálytalan, hangulatos fényjátékká. A kurátor Simon Zsolt gondoskodott róla, hogy ezek a munkák egymás mellé kerüljenek, és a többiek is saját egységet alkotva fokozzák fel kisugárzásukat. A három téli táj például a maga diszkrét, szelídebb tónusával is valósággal magához vonzza a nézőket, miközben a négy szokatlanul elnyújtott, méretes alkotás színei élénk dinamizmusával, a formák hangsúlyozott ritmusváltásával ragadja magához a tekintetet. Persze a szülőfalu, Székes határa is mélyen beékelődött Simon Endre emlékezetébe, álmaiba. Miképpen hiányozhatna ez egy ilyen jubileumi kamarakiállításról?! Az olaszországi, szicíliai utazás pedig olyan élmény, ami mindegyre kikívánczik az emberből. Pláne, ha festő, kivételes erejű, önmagunkat és életünk színtereit szuggesztíven láttató, fáradhatatlan vizuális művész. Simon Endre kétségtelenül az. Ezt ez a tárlat is jól tanúsítja. Legyen még sok hasonló örömdetes találkozásunk szépségben fogant, élményidéző alkotásaival!

N.M.K.

Feltűnt Székes is... napfényes fal a galériában

A halál erőterei Láng Zsolt Látó-ajánlója

Drámákat, színműveket olvasni olyan, mint kagylót enni. Az a primer kis idegenkedés is rögtön eltűnik, ahogy megérezzük az öblös cseréptálon élénk tett étel illatát, aztán elkápráztat a szájunkban, a garatunkban, az agyunkban szétolvadó íz és zamat, de ami a lényeg: az evés után még órákig érezni fogjuk az életenergiákat és -örömeiket indukáló gasztrokémiai hatást.

A 2021-es *SzínházLátó* úgy viselkedik, mint egy tál Moules à la chermoula. Még le sem ülünk az asztalhoz, csupán a járdáról tekintünk be a vendéglő teraszára: inycsiklandozó a felhozatal. *Háy János*, *Kiss Csaba*, *Ioana Hogman* (Máthé Barbara és *Stekbauer-Hanzi Réka* fordításában), *Zsidó Ferenc*, *Ayhan Gökhan*, *Márton László* darabjaival találkozunk a lapban. Mindig nehéz az egyetlen szavazati besorolás, de épp ezért kísértő: *Háy János* darabja tragikomikus, *Kiss Csabáé* groteszk, *Ioana Hogmané* metadramatikus, *Zsidó Ferencé* retrorealista, *Ayhan Gökhané* misztiko-abszurd, *Márton Lászlóé* szatiro-apokaliptikus.

Nem volt szerkesztői szándék, de az ideai SzínházLátó valamennyi darabja a halálról szól, vagyis, mert az túlzás, hogy szól, a halállal kerül kapcsolatba. Hazatér a halott férj; valaki elhatározza, hogy meghal; valaki nem akar meghalni; valaki hisz a halál utáni feltámadásban; másvalaki a halál előttiben; valakit feltámasztanak, de a valóságban csupán az ellene táplált gyűlölet testesülhet meg.

Mitől drámai az élet? A haláltól. Alapvetően így van. Halál nélkül nem létezne színház sem. (Legfeljebb dögunalmas Halálra várva című előadások volnának.) Élet és halál, igen. Hozz be két hallgatag embert a színpadra, máris létrejött a drámai erőter, így tanítják a drámaírói iskolákban. De egy ember is szülhet efféle erőteret, csak annyi kell, hogy legyen két pólusa. Mint a mágnesnek, északi és déli. Szórjunk egy kis vasreszeléket a mágnesrúd köré, szépen kirajzolódik az erőtere. Tekintsük a vasreszeléket szavaknak, és máris megkapjuk a drámaszövegek modelljét. Gyűjtsünk egybe néhány efféle modellt, és máris megvan az ideai SzínházLátó is.

Márton Károly

Keresztül-kasul

Mint csiga

*Mint csiga házát,
Születéstől halálig
Hordom keresztet.*

Sirályok nyoma

*Tenger felszínén
Sirályok nyoma süpped
Keresztül-kasul.*

Repülő madár

*Földön árnyékát
Keresztnek álcázta a
Repülő madár.*

„Díszkapu” a geryeszegi kastélyparkban

Villáminterjú a VII. művésztelepi zárókiállításon Dienes Attila Munkácsy-díjas szobrászművésszel

– Új munkád címe: A nagy nulla... díszkapuja. Mi kell értenünk ezen?

– Tulajdonképpen a 2-es számrendszert testesíti meg a nagy nulla, mert ez a mai világ már így épült fel. Egy új korszak kezdődik, amiben a nullának nagy szerepe van. Sőt már vitatják is, atomfizikusok azt állítják, hogy valójában nem is létezik, mert valami mindenhol van.

– A műved az új kor megújuló korszakára utal, miközben ősi anyagot, fát használtál, és faragtd, amikor készítetted.

– Nem csak egyszerűen ősi anyag, rusztikus környezetből került ki. Két fát vágtak ki. Az egyik nagyon korhadt volt, a másiknak is volt valami baja. Én meg hoztam egy láncfűrész,

és azzal ki tudtam metszeni a nagy rönkből a kapu felső részét, majd hozzá a két tartóoszlopot. A véletlen is közrejátszott, mert a nulla közepén a vízszintes felső részen, a korhadt, lyukas rész nagyon szép kört alkotott.

– Véletlennek is tekinthető, hogy a természet így alakította a fát, te meg észrevetted a benne rejlő lehetőséget. Vagy már ilyen kész gondolattal érkezted ide?

– Nem gondoltam ilyesmire. Improvizáció, hogy ez lett az itteni munkám. A nulla kérdése viszont már hosszabb ideje foglalkoztat. Számomra is izgalmas a számítástechnika.

– Jártál-e már ebben a geryeszegi környezetben?

– Igen, két alkalommal is. Egyszer valamikor hosszú idővel ezelőtt, amikor még a régi rendszerben szörnyű körülmények közt éltek itt emberek. Aztán másodszor egy jótékonyági bálon vettem részt, meghívtak ide úgy négy-öt évvel ezelőtt. Ez a mostani alkalom viszont egészen más, jó hangulatú művésztelepi munka. Gyönyörű a környezet, inspiráló a művészek számára.

– Ezt egy olyan alkotó mondja, aki maga is művésztelepet létesített és működött egy ugyancsak szép helyen, az Europa Nostra díjas Magyarpolányban.

– És állíthatom, hogy a falu egésze felveheti a versenyt az itteni környezettel. Persze más, mint a Teleki-kastély és ez itteni nagyszerű park.

– Szerencsés megoldásnak tartod, hogy szinte minden alkotó nemzedék képviselteti magát az itteni művésztelepen?

– Kimondottan. Több olyan tehetséges fiatal festő van itt, akiket most ismertem meg, és meglepődve tapasztaltam, mennyit változott az alkotói világuk, egész más a stílusuk, mint az én generációmak, de valahogy mégis közel állnak hozzám. Egyébként, ha belegondolok, az én formáim között is vannak olyanok, amelyek rokonságot mutatnak, közelítenek hozzájuk.

– A Kastélypark Művésztelep számára milyen értelemben jelent kihívást? Te és tulajdonképpen az ide érkezett többi vendég is a kortárs művészetet képviselitek. A barokk kastély és az általa jelen levő múlt meg a mai világ, az abból fakadó szemléletetek összhangba hozható?

– Egyértelműen. Ahhoz, hogy előre tudjon lépni az ember, vissza kell nyúlni a múltba. Ez a művészetekben is érvényes elvárás. Gyergyószárhegyen, ahol a mostani táborozás előtt dolgoztam, ugyanennek az elvnek az érvényesülését tapasztaltam. Különben ott is fában dolgoztam. Az én kedvenc anyagom a kő, de azt nehezebb megmunkálni, egy tíznapos táborozás nem elégséges hozzá. Márványból kifaragni valamit ennyi idő alatt számomra már nem megy. Ilyen kemény fizikai erőfeszítésbe csak a jóval fiatalabbak vághatnak bele. De remélem, hogy ez a munkám is hosszú ideig állni fog a park fái közelében. Legalábbis Teleki Kálmán ház-igazdáként ezt megígérte. De most már egyre inkább a mi otthoni nemzetközi fa és bronzöntő művésztelepünkre kezdek gondolni. Augusztus 21-től a hónap végéig dolgoznak ott a meghívottak, köztük mindig több erdélyi szobrász, marosvásárhelyiek is természetesen.

tesen. Fontos, hogy mindannyian jól érezzék ott magukat, és a készülő alkotásaik is érzékeltesék ezt. Értékes és gazdag műgyűjteménye van már a művésztelepünknek, rendszeresen mutatunk be válogatást a magyarpolányi anyagból. Tavaly már meggyeztünk a marosvásárhelyi kollégákkal, hogy bemutatózunk az Art Nouveau Galériában, de közbeszólt a pandémia, elmaradt a kiállítás. Nagyon reméljük, hogy jövő tavasszal már nem akadályozza meg semmi. Akkor talán én is újra a vásárhelyi közönség elé állhatok egyéni, illetve a feleségemmel közös kiállításon a Bernády Házban.

– Várunk, és jó termést Polányban!
N.M.K.

Párhuzamos város

– Rendhagyó színházi előadás Temesváron –

Érdekes, különleges utcaszínházi produkciót hozott össze a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház és a Diogene Művelődési Egyesület. A nézők a nagyállomásról (Északi pályaudvar) kiindulva két külön útvonalon (rózsaszín és kék) követik végig a főszereplőket (Vicki és Martin), akiknek a története a városrészt minden szegletéhez hozzákapszólódik.

Vajda György

Nem véletlenül kezdődik a cselekmény az állomáson, hiszen valójában párhuzamos sorokról van szó, olyanokról, amelyek, akár a

sínpárok, egymás mellett futnak, néha összeköti őket a talpfa, mégis a látóhatár végtelenjébe vesznek, és csupán optikai csalódásunk perspektívája miatt tűnik úgy, hogy valahol talán találkoznak. Tudatos a szerzők, szereplők helyszínválasztása. A színészek és a nézők az állomás környéki Józsefváros, a múlt század végi szecesszió művészetének stukkóival díszített impozáns épületei között bolyonganak. A homlokzatok, kapualjak mögött, átjárók, gangok és lepukkant sikátorok között vezet az út e párhuzamos világban. Az útra a rendező ötletesen kalauzokat rendel a nézők mellé. Már az állomáson közösen keresik a két főszereplő jellemére utaló nyulakat (Vicki) és kutyákat (Martin). És az egész

így metaforikus vadászat is lesz. Ahol a vadász keresi áldozatát, vagy fordítva is érvényes, hiszen sokszor a boldogságkeresés útján valójában mindenki előfordult, hogy „vadászból” célkeresztbe kerülő vad lett, vagy nyúlként kerest megmenekedést különböző helyzetekben.

Aztán a színekkel megjelölt útvonalon – rózsaszínbe és kékbe öltözött – kísérők vezetnek a nézőket az állomáson már tudtukra adott szabályok szerint a helyszínekre, és nyomnak a kezükbe papírdarabokat, amelyek némi segítséget nyújtanak a párbeszéd kontextusba helyezéséhez. És természetesen tolmácsok is társulnak a csapathoz, és akinek kell, román vagy magyar nyelvre fordítják az elhangzottakat lényegét, mert az előadás másik különlegessége, hogy a különböző helyszíneken románul és magyarul röpködnek „élőben” a dialógusok.

Bár az állomáson az „idegenvezetők” utasításai szerint a nézők néma szemlélői a történetnek, időnként mégis úgy tűnik, hogy a határ elmosódik, hiszen Vicki hátizsákjában kutatva tárgyakat hagy el, amelyeket a nézők vesznek fel a földről, majd az egyik párbeszéd során nekik kell visszaadniuk. Aztán az egyik cég modern irodaházában a liftben együtt utaznak vele. És közvetlen közelről vesznek részt a gyakran változó helyszínek jeleneteiben, amelyekben a színészek is néha improvizálnia kell, mert a város nyüzsgő élete nem zárja ki azokat a helyzeteket, amikor az éppen arra sétáló csip el egy szöveget, vagy két cigarettát a szereplőtől, esetleg kijön a kapun, amelyet tulajdonképpen a színészek kellene a szövegek könyv sze-

rint kinyitnia. De ettől is érdekes, különleges, emberközelibb a vörös bársonyszékektől mentes előadás. S tegyük hozzá, ezt megfűszerezte az is, hogy a helyszínek és a karakterek annyira valóságosak, hogy jártunkban-keltünkben bele is botolhatunk az igaziakba. És ez sem véletlen, hiszen az előadás összeállításakor, rendezésekor a szerzők, a színészek, közösen keresve a helyszíneket, egyes emberekkel találkozással elbeszélgettek. A történeteik pedig beépültek a két főszereplő narratívájába. Mindehhez társul majdnem villámcsődületként a helyszínekhez igazodó koreográfia. S ilyenkor is előreláthatatlan, hogy ki borítja fel a kiszámított lépések és mozgások rendszerét, és ehhez miként igazodik a színész. Az utcaszínház, a piac, az átjárók és az elhagyott, piszkos helyszínek mellett fontos szerepet kap a történet megoldását vagy inkább kilátástalanságát szimbolikusan sugalló Béga folyó is, hídjaival együtt. A hidak ugyanis párhuzamosan egymás mellett haladó partszakaszokat kötnek össze. Hiányuk pedig eltávolít embereket egymástól, nem csak fizikailag, a két szereplőt lélekben is. S a zárójelenet is egyedi, hiszen a szereplők engednek útra mindenkit, hajóba tessékelve a jelenlevőket, s ki más adná meg a horgonyfelhúzási parancsot – az egyébként néhány évtizeddel ezelőtt létező egykori Béga-parti kereskedelmi kikötőben –, mint a Józsefváros „császára”, aki Puck mesterként mindegyre felbukkan a kulcsjelenetekben, és hajléktalanná süllyedt értelmiségiként mondja bölcséseit a hasonló helyzetet küszöbén álló Martinnak.

(Folytatás a 6. oldalon)

Szereplők és nézők a hídon

Fotó: Vajda György

„...magános, komorfényű csillagként...”

(Folytatás a 3. oldalról)

Nagy Attila a második kötet címadó versét, a *Barlanghomályt* olvasta fel, rövid méltatásában pedig letisztult, modern lírának nevezte Olosz Lajos alkotóművészetét, amelyre nagyon hatottak az olasz költők, a hermetizmus.

– Nem ismertem még egy annyira fegyelmetzett költőt, mint ő, erről személyesen is meggyőződtem – jegyezte meg az est házigazdája.

A festő és a szobrász kezével

A művészi pillanatok sorát a hagyományos örmény hangszeren, a dudukon játszó *Ősz Domokos* zárta, majd újra Szabó Zsolt vette át a szót, a kortárs Olosz Lajos-értékelésekből nyújtva ízelítőt. Az irodalomtörténész elsőként Jancsó Bélának a *Vasárnapi Újság* 1923. évi 32-es számában megjelent sorait olvasta fel, amelyek a költő első kötetét méltatják. „Reményik Sándor baráti keze is kellett ahhoz, hogy a szürkeséget feltépve megmutassa igazabb arcát nekünk. Az ő ösztönzésére írt a *Páosztortúzbé*, s tizenkét év poétai teremtése itt van előttünk a *Gladiátorarc* című kötetében.” Jancsó szerint „az Olosz-vers formája: erős, kemény festői színek, különös, egyéni versforma, mely a gondolat és hangulat szerint váltakozik. Súlyos, plasztikus képek. Tehát festői és szobrászi, szemben a modern lírikusok legtöbbjével, akiknek formája zenei...”

A második Olosz-kötetről Szentimrei Jenőnek a *Korunk* 1926. évi 10-es számában a *Barlanghomály* című kötetéről publikált értékelését hallhattuk. „Kemény, dermesztő kont-

rasztkra építi egy-egy versét – írja Szentimrei –, hogy annál finomabban és élesebben megfogja a kifejezés egyedül lehetséges formáját.” A pályatárs a továbbiakban Jancsóhoz hasonlóan a szobrászművész alkotásaival rokonítja Olosz Lajos verseit, majd klasszicizmusának lényegét taglalja, amely elsősorban témáiban, másrészt a versek teljes zártságában és a monumentálisra törekvésben jut kifejezésre. „Tömegköltő nem lesz belőle

Párhuzamos város

(Folytatás az 5. oldalról)

A *Párhuzamos város* temesvári előadása rávilágít arra, hogy a téma valóban a földön, az utcán hever, csak kell tudni, hogyan nyúljunk hozzá, és a színház eszközeivel miként lehet ezt tükröként előtérbe hozni. Vannak városok, házak, utcák világszerte, emberek, karakterek, akik összenőttek ezekkel, s akikről – különlegességük, kirívó sorsuk miatt – talán az ott lakók (és nem csak) évtizedeket mesélnek. A Józsefváros császáráról, a kistípusú maffiózó Gandolfiniról, vagy párhuzamot vonva: a Maros-parti város Csikkes Robijáról, Lengyel milicistáról, Jockáról és sokan másokról. A nagyvárosi legendákról, amelyek egy adott kor szellemét, hangulatát tükrözik, és ettől válnak színpadra illő karakterekké.

Bár a helyszínek, a helyzetek sokfélesége szétszórja a figyelmet, érdemes odafigyelni a történetre is. A nézők a párhuzamos idősíkok játékaiban tanú, amelyek néha találkoznak, (út)közben úgy összekuszálódnak, hogy a sztorit alig lehet követni. Vicki, a tehetséges tervező gyerekkori traumát (édesapja korai halála) szenved, néha szkizofrén állapotba kerül, és két véglet között tengeti életét. Ott van tehetségének hozadéka, de a siker kudarcra is, ami az öngyilkosság felé kergeti. Ezzel többször is próbálkozik. Mindig kimentik a nehéz helyzetből, de igazán soha nem tér vissza a normális kerékvágásba. Életútját keresztelte Martin, a zseni matematikatanár, akivel össze is házasodtak volna, csak Vicki elkésik a saját esküvőjéről, és ez újabb

végzetes galibát okoz. Mindketten lecsúsznak, és máson próbálnak segíteni, ha már saját magukért nem sokat tehetnek. A görög tragédiákhoz hasonlóan fogadják el sorsuk alakulását, párhuzamos világokba – apró történetek sorozatába – sodródva. Vicki afgán menekült gyerekeken próbál segíteni, hogy átjussanak a határon, közben „hátrányos helyzetűek társaságában, egészségtelen körülmények között tengeti életét”. Martin, aki még az átkos korszakban szökni próbált, de lebuhtatták, azon a barátján próbál segíteni, akivel együtt menekültek volna el az országból, de árulás miatt lecsúsztak. Martin szenvedélyes kártyajátékos, képes vagyonát, saját magát tétként asztalra tenni. Kulcsszerepet játszik mindebben egy nyaklánc – az esküvői ajándék –, annak értékesítésétől várja mindkettő a megoldást. Aztán mégis ez lesz az érzelmi kötelék, amely többet ér, mint az anyagi érték, mivel úgy tűnik, ismét összeköti mindkettőtjüket sorsát. Vagy mégsem? Ez nem derül ki. A történet így zárul. Mindkét útvonal egy Béga-híd alatt ér véget, a Vickit kísérők egyik, a Martint követők a másik oldalon állnak. A folyó által „kettévágott” partokon. Nem tudjuk meg, mi a vég. A nézőket Józsefváros császára hajóba tessékeli, és útnak indítja a Bégán. Kezdődhet minden előről...

Van egy harmadik, sárga útvonal is, ahol amolyan kincskeresésként Józsefvároshoz és a cselekményhez kötődő helyszíneket, tárgyakat kell felleljenek a nézők, így maguk is egyfajta alkotókká válnak, és továbbgondolhatják talán az előző útvonalakon bemutatott

Szintér a hídon

egyhamar, mert időbe kerül, míg a tömegek utoléri. De magános, komorfényű csillagként nyilván kell őt tartani a magyar poézis csillagrendszerében” – jut végső következtetésre Szentimrei Jenő.

Az utolsó méltatás a fiatal költőtársé, Dsida Jenőé, aki az *Erdélyi Helikon* 1931. évi 10-es számában szintén a *Barlanghomályról* szól. „A kötetbe foglalt 50 versnek csaknem mindegyike miniatűr remeklés (...) Alig van magyar költő, aki olyan tudatosan, biztosan és tömören tudna rajzolni, építeni, mint Olosz Lajos. (...) Csaknem minden versnek meg-

van a maga arisztokratikus, halk poénje, amely azonban határozott: eddig a vers, idáig akartam eljutni és nem tovább... Az olvasó kalandja tulajdonképpen csak ezeknél az utolsó soroknál kezdődik: trambulín mind-egyik, amelyről végtelen vizekbe kell ugrania az olvasónak. Robbanószerkezet, mely holdrakétát hajít az űrbe...”

„...ingyen kegyelemből, mégis”

Az irodalomtörténész értekezése után Nagy Attila a *Gladiátorarc* című verset olvasta fel, majd két Olosz-levellet hallhattak a jelenlevők: a Molter Károlynak címzettet – amelyben a kortárs úgynevezett irodalmárok negatív kritikájáról, a „meg nem értés vastag keresztmetszetéről” ír a költő –, és a lágerből fiainak küldött, istenhitéről tanúskodó sorokat.

A továbbiakban *Brinzan-Antal Krisztina* az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület üdvözlő levelét olvasta fel, megköszönve az Olosz-hagyatékot az EMKE-nek átadó lezármazottak bizalmát. Az est utolsó mozzanata, a költőről 1971-ben készült videófelvétel lejátszása előtt Nagy Attila elárulta, hogy Székely János mellett Olosz Lajos volt a versei első bírálója, aki a költői pályán való elindulásban biztatta.

Az együttlét végén az Aranyszalagtárban őrzött felvételről maga a költő üzent: „Ha végigtekintek az egész életemen, és azt próbálom levonni belőle, ami a legsűrítettebb lényege volt ennek az életnek, talán ezzel a négy sorral tudom legtalálósabban kifejezni: Bocsánatot kérek az egyetlen élettől, / akit annyit gyaláztam, sokszor okkal, / és aki megajándékozott ingyen kegyelemből mégis / szépségekkel és jóságokkal.”

életpályákat. Mert bennünk, nézőkben is tudatosulhat, hogy nem figyelünk egymásra, egyik partról a másikra sodródunk, egy hajóra várva, amely továbbvisz ismeretlen (jövő) helyre, új felfedezések irányába. Talán ez lenne az üzenete a temesvári józsefvárosi kalandozásnak, amelyre érdemes „benevezni”. Egyedi élmény.

Az előadás koncepcióját New Yorkban dolgozta ki a PopUP Theatrics (Ana Mărgineanu, Tamilla Woodard, Peca Ștefan), ahol ugyanígy Manhattan negyedeiben kalauzolták a nézőket egy, az elképzelés nyomán született trilogia alapján: *Broken City: Lower East Side* (2014), *Harlem* (2015), *Wall Street* (2016).

A temesvári előadást Ana Mărgineanu rendezte, szöveg: Peca Ștefan, zene: Cári Tibor, koreográfia: Baczó Tünde, díszlet, öltözet: Albert Alpár, video: Anca Berlogea-Boariu și Patricia Sas.

Előadják szabadúszó színészek és a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház művészei: Balázs Attila, Bandi András Zsolt, Czüvek Loránd, Éder Enikő, Erdős Bálint, Hegyi Kincső, Kiss Attila, Lajter Márkó Ernesztő, Lőrincz Rita, Magyarai Etelka, Mátyás Zsolt Imre, Molnos András Csaba, Tar Mónika, Tokai Andrea, Vajda Boróka, Balint Ioana Octavia, Antonovici Oana Elena, Curaciuc-Florin Otinel, Patricia Gavril, Jasmina Mitrică, Marin Lupaniciu, Răzvan Oroianu, Raul Horn, Rusan Rareș-Cătălin, Mirela Puia.

Liftjelenet

Közreműködők: Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház, Diogenea Művelődési Egyesület, Thespis Színház, Temesvári Zene- és Színművészeti Egyetem, valamint a kommunikációs fakultás és a PopUP Theatrics.

Ketten a hídon

HIRDETMÉNY

A 34/1998-as törvény alapján a 2022-es évre a helyi költségvetésből támogatást igénylők figyelmébe

A Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság tájékoztatja az egyesületeket, alapítványokat és a Romániában elismert vallási felekezeteket, amelyek a törvény értelmében szociális szolgáltatói akkreditálással rendelkeznek, hogy 2021. szeptember 30-án 16 óráig nyújthatják be támogatásigénylési dokumentációjukat Marosvásárhely Megyei Jogú Város költségvetéséből vissza nem térítendő finanszírozásra a 2022-es évre vonatkozóan.

A kiválasztás a jogi személyiséggel rendelkező, szociális ellátási egységeket létrehozó és adminisztráló romániai egyesületeknek és alapítványoknak támogatás nyújtására vonatkozó, utólagosan módosított és kiegészített 34/1998-as számú törvény, valamint a 34/1998-as számú törvény alkalmazási metodológiájára vonatkozó, utólagosan módosított és kiegészített 1153/2001-es számú kormányhatározat, illetve az 1153/2001-es számú kormányhatározatot módosító és kiegészítő 725/2016-os számú kormányhatározat előírásai alapján történik.

A támogatásigénylési dokumentációnak tartalmaznia kell az alábbi iratokat:

a) támogatásigénylési kérelem, az 1153/2001-es számú kormányhatározat 1. sz. mellékletébe foglalt minta szerint, 3 példányban;

b) az önkormányzat pénzügyi igazgatósága által nyilvántartott utolsó könyvelési mérleg;

c) a dokumentáció benyújtásának határidejét megelőző hónap ellenőrzési egyenlege;

d) adóigazolás (a Marosvásárhelyi Közpénzügyi Igazgatóságtól és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivataltól);

e) azon szociális szolgáltatások működési licence, amelyekre a támogatást igénylik – a Munka-, Család-, Szociális Védelem és Idősek Védelme Minisztériuma által kibocsátva.

A finanszírozási kérelem iratcsomóját egyetlen példányban kell benyújtani, kivételt képez a kérelem és annak A és a B melléklete, ezt 3 eredeti példányban kell benyújtani. Az iratcsomót zárt borítékban a Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság iktatójában kell leadni – Dózsa György utca 9. szám, 8-as szoba, földszint (ügyfelfogadás: hétfőtől péntekig 8–12, kedden és csütörtökön 14–16 óra között).

Bővebb tájékoztatás a social1@tirgumures.ro e-mail-címen, illetve a 0365-430-859-es telefonszám 108-as mellékállomásán igényelhető.

Andrea Moraru ügyvezető igazgató

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát hirdet

egy gazdaságiosztály-vezetői állás – COR-kód 132426 – betöltésére.

A versenyvizsga időpontja: **szeptember 17., 10 óra.**

Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon

vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

Hitelet
Vasárnap 17³⁰-kor
Balázs Attilával

ETV ERDÉLYI MÁGYAR
TELEVÍZIO

therezia

Mezőpaniti tejtermékek...

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó

- információ - 118-932
- általános - 118-800

• Központosított ügyelet

(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112

• Rendőrség - 0265/202-305

• SMURD (betegekkel

kapcsolatos információk) - 0265/210-110

• Sürgősségi szolgálat:

- gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi

Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

• Optika-Optofarm

- 0265/212-304

- 0265/312 436

- 0265/250-120

- 0265/263 351

• Optolens szemsebészet - 0265/263-351

• Marmed - 0265/250-344

járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658

- 0729-024-380

Labor - 0751-114-307

e-mail: marmed@marmed.ro,

www.marmed.ro

• Dora Optics - 0733-553-976

• Dora Medicals - 0265/212-971

• Radiológia, echográfia

Dr. Jeremiás István - 0265/222-446

• Emma vendéglő, - 0740-083-077

hidegtálok készítése - 0365/404-664

• Prefektúra - 0265/266-801

• RDS-RCS - 0365/400-401

- 0365/400-404

• Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929

- vidék - 0265/929

• Delgaz Grid - 0265/200-928

- 0800/800 928

• Aquaserv:

- hideg víz-csatorna - 0265/215-702

- közönségszolgálat - 0265/208-888

- központ - 0265/208-800

- 08008 208-888

• Fogasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625

• Vasútállomás - 0265/236-284

• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés

(0-24 óra), professzionális balzsamozás

Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119

- 0744-282-710

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865

koporsók, kellékek, - 0745-606-215

koszorúk - 0745-606-269

és halottszállítás - 0758-047-604

• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442

- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében

állandó szereplője lehet

a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovathoz.

Várjuk jelentkezését

a 0265/268 854-es telefonon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás

- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

- szőnyegmosás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902

0740-393-060

r . a . d . i . o

www.radiogaga.ro

www.radiogaga.ro

www.radiogaga.ro

www.radiogaga.ro

www.radiogaga.ro

www.radiogaga.ro

Marosvásárhelyi

Rádió

Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám, www.bookyard.ro

RexoGold

a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11

Telefon: 0265 - 25.11.11

Mobil: 0748 - 25.11.11

www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek.